

Sv. Terezie od Ježíše

KNIHA ZAKLÁDÁNÍ

KNIHA ZAKLÁDÁNÍ (TA 68.1-2)

× Dvě výpravné knihy:

- + Kniha Života popisuje krajin duše;
- + V Knize Zakládání cesty a krajiny, kterými prochází.

× Knihu zakládání píše:

- + v letech 1573–1582 (ve věku 57 až 67 let);
- + s přestávkami: v Salamance, Ávile, Toledu, Palencii, Sorii a Burgosu.

× Autograf knihy:

- + nachází se v královské knihovně v Eskorialu;
- + původně byl bez názvu;
- + tvoří ho dva sešity (kapitoly I–XXVII a série neočíslovaných kapitol), mezi ně je dnes vložen půlarch se *Čtyřmi výstrahami těmto bosým otcům*;
- + nejméně 1x nepsala Terezie (Marii Baptista, představená ve Valladolidu, napsala název kapitoly 12).

SEPSÁNÍ KNIHY (TA 68.3)

- ✘ Z příkazu zpovědníka **Jeronýma de Ripalda SJ** „*zdálo se mu, že by se posloužilo našemu Pánu, kdybych popsala založení ostatních sedmi klášterů, které se od té doby založily* (srov. Z Prolog,2);
- ✘ ale už dříve byla vnitřním hlasem požádána, aby napsala historii zakládání svých Karmelů: [**Pán**] *mi řekl, abych sepsala založení těchto domů* (Rel 9: kolem r. 1570);
- ✘ fakticky psaní díla **začíná v srpnu 1573** a bude je psát postupně, **píše totiž ve čtyřech dějstvích:**
 1. v Salamance r. 1573 kapitoly 1-9, celkem 29 listů;
 2. koncem r. 1574 bydlí střídavě v Ávile a Valladolidu, popisuje založení ve Valladolidu (a vstup Casildy de Padilla na Karmel), Toledu, Pastraně, Salamance a začátek Duruela;
 3. kapitoly 20-27, které zabírají 34 listů;
 4. po 4 letech přerušení (1576-80) znovu obnovuje zakladatelskou činnost a založení vypravuje tak, jak je zřizuje...

Kapitola	Listy autografu	Pojednávané téma	Stran celkem	Rok založení	Rok a místo sepsání
Začátek	1-2	ÚVOD	4		Salamanka 1573
1-2	3r-7r	PŘEDMLUVA	9		
3	7r-11v	MEDINA DEL CAMPO	10	1567	
4-8	11v-28v	VÝSTRAHY / RADY	35		
9	28v-32v (vynechává 3 ff.)	MALAGÓN	3	1568	
10-12	32v-41v (spojuje 33-34)	VALLADOLID	19	1568	Ávila a Valladolid 1574-75
13-14	41v-48r	DURUELO	14	1568	
15-16	48r -54v	TOLEDO	14	1569	
17	54v-58v	PASTRANA	9	1569	
18-19	58v-65v	SALAMANKA	15	1570	
20	65v-70r	ALBA DE TORMES	10	1571	Toledo 1576
21	70r -77v	SEGOVIA	5	1574	
22	77v-81r	BEAS	12	1575	
23-26	81r -92v	SEVILLA	31	1575	
27	92v-99r	CARAVACA	14	1576	
„čtyři výstrahy“	100	„VÝSTRAHY OTCŮM“	1		
28	101r -109v	VILLANUEVA DE LA JARA	18	1580	Villanueva de la Jara 1580
29	110r -116r	PALENCIA	13	1580	Palencie 1580-81
30	116v-119v	SORIA	7	1581	Soria 1581
31	120r -131v	BURGOS	23	1582	Burgos 1582
Epilog	132v-133r	ÁVILA	2		během přestávky na cestě

VYDÁNÍ KNIHY (TA 88.4)

- Luis de León vydání připravoval, ale neuskutečnil, protože r. 1591 zemřel;
- kniha byla vydána až r. **1610** ve Flandrech a to z iniciativy matky Anny od Ježíše a prací otce Graciána, byla vytvořena z kopie pořízené ve Valladolidu (autograf nebyl v exilu k dispozici) a byla upravena...

Bruxel

STRUKTURA KNIHY (89,1-4)

- Terezie píše prostě a svobodně, bez formalizmu a tónu příkladnosti;
- poskytuje čtenářkám karmelitkám výstrahy a rady nebo jim představuje modelové typy;
- spontánně spojuje *mystiku* a *vyprávění* historie, celý příběh je prodchnut nádechem transcendence (zásahy Pána).

Tři obsahové motivy:

a) založené Karmely

(15 klášterů s příslušnými postavami a peripetemi a několik klášterů bratří);

b) skupiny zakladatelek, mezi které je zapojená autorka

(skupina ze Sv. Josefa, skupina pro založení v Andalusii atd.);

c) vzorové postavy

(P. generál Jan Baptista Rubeo, br. Jan od Kříže, Jeroným Gracián (Z 23), Casilda de Padilla (Z 12), Beatrix Chaves (Z 26,3), Catalina de Cardona (Z 28), Beatrix od Vtělení (Valladolid Z 12), Petronila od sv. Ondřeje (Toledo Z 16,14), převorka Marie od sv. Josefa (Sevilla), Marie Baptista (Valladolid) a Anna od Ježíše (Beas a Granada))

Do toho všeho je přimísená bohatá sbírka příběhů.

DOKTRINÁLNÍ ODBOČKY V KNIZE (TA 79.4)

- ✘ Nejprve z vlastní iniciativy: *Přišlo mi, že než budu pokračovat (poněvadž nevím, kolik času mi ještě dopřeje Pán, ať už samotného života nebo prostoru k psaní, a nyní se zdá, že jej mám málo), bude vhodné poskytnout několik rad, aby převorky uměly porozumět podřízeným sestrám a vést je s větším prospěchem... (Z 4,1);*
- ✘ pak do této odbočky vkládá další dlouhou vsuvku, aby odpověděla na výslovnou žádost svých mnišek ze Salamanky: slavnou kapitolu o melancholických sestrách.
- ✘ Odbočka se zabývá tématy již pojednávanými v Životě a Cestě, ale zde s jiným přístupem
 - + nejrozsáhleji pojednává o tématu modlitby;
 - + poněkud zběžně o tématu poslušnosti a autority na jejích Karmelech
 - + a uprostřed těchto dvou je psychopatologické téma „melancholie“.

DOKTRINÁLNÍ ODBOČKY V KNIZE (TA 70,2-4)

- ❑ V oblasti **modlitby** se zabývá postoji, jaké zaujmout vůči fenoménům **zjevení a vidění**
 - ❑ podstatou dokonalé modlitby je láska (*mnohé milování*), disponibilita pro službu a poslušnost;
 - ❑ svatost nespočívá ve zjeveních, ale rozlišuje se podle skutků a ctnosti;
- ❑ Co se týče **poslušnosti**
 - ❑ abychom napodobili Krista musíme být poslušné až k smrti (Z 5,3);
 - ❑ vypráví příběhy z každodenního života (Z 6,9) a varuje převorky, aby si při vykonávání autority dávaly pozor na pseudoasketismus poslušnosti;
- ❑ Nejsilnější jsou výstrahy týkající se **melancholie** (složitý fenomén částečně patologického a částečně nízkého chování kvůli defétismu a mravnímu úpadku vůči ideálům komunitního života, který využívá vlastní deprese jako záminku k pohodlné automarginalizaci v řeholní komunitě)
 - ❑ Terezie ho diagnostikuje s lékařskou kompetencí a řeší s pedagogickou svědomitostí;
 - ❑ chce, aby převorka byla pro nemocnou sestru lékařkou a matkou pro komunitu...

ZDROJE A ZKRATKY

- ✘ **Tomás Álvarez:** *100 fichas sobre santa Teresa de Jesús*; Monte Carmelo 2007 (vlastní překlad);

Zkratky

- ✘ **Rel** - Terezie od Ježíše: *Relace* (nevydaný překlad P. Vojtěcha Kohuta OCD).
- ✘ **TA** - **Tomás Álvarez:** *100 fichas sobre santa Teresa de Jesús*; Monte Carmelo 2007;
- ✘ **Z** - Terezie od Ježíše: *Kniha zakládání* (nevydaný překlad P. Vojtěcha Kohuta OCD).

Obrázky Google

- ✘ Podrobnější informace ve zvláštním souboru o zdrojích obrázků.